

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **O., s.r.o., P.**, IČO: X., právne zastúpeného JUDr. M. B., advokátom, M., proti žalovaným: **1/ U., spol. s r. o., Č.**, IČO: X., **2/ E. I., s. r. o., B.**, IČO: X., právne zastúpeného JUDr. M. S., advokátkou, J., IČO: X., **o zaplatenie 24 020,73 Eur s príslušenstvom**, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 15Cb/133/2009, na dovolanie žalovaného v 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27. júna 2012, č. k. 4Cob/31/2012-192, takto

### r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného v 2. rade **o d m i e t a .**

### O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo dňa 21. 12. 2011, č. k. 15Cb/133/2009-142 žalovanému v 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 24 020,73 Eur s 9,75% ročným úrokom z omeškania od 06. 10. 2009 do zaplatenia a trovy konania vo výške 7 178,94 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému v 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalovanému v 1. rade sumu 1 441,-- Eur z titulu zaplateného súdneho poplatku za odpor, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol. Toto rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil tým, že v konaní bolo preukázané tvrdenie žalobcu, že žalobca a žalovaný v 1. rade uzatvorili dňa 15. 05. 2008 zmluvu o dielo č. 08-0097/OKNÁ, predmetom ktorej bola dodávka a montáž plastových výplní na stavbe „Thermal park B.“ v rozsahu ponukového rozpočtu zhotoviteľa č. 08/0097. Na základe požiadavky žalovaného v 1. rade žalobca vykalkuloval práce navyiac, ktoré už neboli kryté predmetnou zmluvou a zaslal ich žalovanému v 1. rade. Tieto práce navyiac spočívali v dodaní drahších výplní otvorov okienka to namiesto plastových okien, okná hliníkové. Rozdiel tejto ceny je predmetná uplatnená pohľadávka.

Súd prvého stupňa vo veci rozhodol skorším rozsudkom zo dňa 25. 05. 2010, č. k. 15Cb/133/2009-73, ktorým žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd uznesením zo dňa 23. 11. 2010, č. k. 4Cob/160/2010-98 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V tomto zrušujúcom uznesení odvolací súd uviedol, že úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní zistiť, o aké práce navyše vo výške 5 605,89 Eur bez DPH ide, ktoré uhradil investor - E. I., s. r. o., B., žalovanému v 1. rade, či nešlo o predmetné navyše práce za dielo, týkajúce sa výplní otvorov okien a dverí, ktoré realizoval žalobca a či zaplatením týchto navyše prác od investora - žalovaného v 2. rade, sa žalovaní neobohatili na úkor žalobcu a ak za tieto navyše práce prijal žalovaný v 1. rade odplatu od investora - žalovaného v 2. rade na úkor žalobcu, či nejde o bezdôvodné obohatenie podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ďalej odvolací súd v tomto zrušujúcom uznesení uložil súdu prvého stupňa zaoberať sa listinným dôkazom - dohodou o urovnaní z 18. 03. 2009, uzatvorenou medzi žalovaným v 1. rade ako generálnym dodávateľom diela „Thermal park B.“ a investorom, ktorý je súčasne majiteľom diela - žalovaným v 2. rade. Podľa čl. II/3.4. tejto dohody z 18. 03. 2009 sa žalovaný v 2. rade zaviazal zaplatiť žalovanému v 1. rade navyše práce vo výške 5 605,89 Eur bez DPH do 15. 04. 2009. Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude sa vysporiadať, aké práce navyše vo výške 5 605,89 Eur bez DPH uhradil žalovaný v 2. rade ako investor žalovanému v 1. rade ako generálnemu dodávateľovi diela.

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní na návrh žalobcu uznesením zo dňa 29. 03. 2011, č. k. 15Cb/133/09-104, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 04. 2011 pripustil do konania na strane žalovaného E. I., s. r. o., B., IČO: X., ako žalovaného v 2. rade.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal ďalšie dokazovanie a zistil, že žalobca a žalovaný v 1. rade trvali na svojich doterajších prednesoch podaných v konaní. Žalovaný v 2. rade uviedol, že nie je v konaní pasívne legitimovaný, pretože so žalobcom nemal žiaden zmluvný vzťah, bol objednávateľom a zároveň majiteľom diela a žalovaný v 1. rade bol generálnym dodávateľom, a preto v zmluvnom vzťahu bol žalobca iba so žalovaným v 2. rade. Žalobca bol subdodávateľom pre žalovaného v 2. rade, ale zmluvný vzťah existoval iba medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade. Bola medzi nimi uzatvorená zmluva o dielo, na základe ktorej sa žalobca zaviazal dodať žalovanému v 1. rade predmetné okná a dvere a žalovaný

v 1. rade sa zaviazal žalobcovi zaplatiť za túto dodávku. Žalovaný v 2. rade uviedol, že nikto mu neoznámil, že v dôsledku zmeny použitého materiálu okien dôjde k zvýšeniu ceny dodaných okien, preto nemá žiaden dôvod platiť žalobcovi navyš za tieto okná, pretože s ním nemá žiaden zmluvný vzťah a všetky finančné záväzky, ktoré pre neho vyplývali z predmetného diela má žalovaný v 2. rade uhradené.

Súd prvého stupňa zistil, že dňa 18. 03. 2009 bola medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade uzatvorená Dohoda o urovaní, predmetom ktorej bola úprava všetkých sporných práv a povinností vyplývajúcich zo záväzkového vzťahu založeného zmluvou o diele č. 9/2007B/uzatvorenou dňa 05. 09. 2007 na predmet „Thermal park B. - druhá etapa" v znení dodatkov č. 1 a č. 2. Z tejto dohody o urovaní čl. 3 bod 3.4. vyplynulo, že žalovaný v 2. rade sa zaviazal uhradiť žalovanému v 1. rade dlžnú časť ceny diela vo výške 13 149,39 Eur s DPH do 15. 04. 2009 a zároveň sa zaviazal zaplatiť uznané práce navyš vo výške 5 605,89 eur bez DPH do 15. 04. 2009. Na túto sumu mal žalovaný v 1. rade vystaviť pre žalovaného v 2. rade osobitnú faktúru. Súd prvého stupňa vec právne posúdil tak, že medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade bola uzatvorená zmluva o dielo podľa § 536 Obchodného zákonníka.

Súd prvého stupňa zistil z listinných dôkazov predložených žalovaným v 2. rade, že práce navyš vo výške 5 605,89 Eur bez DPH, ktorú žalovaný v 1. rade vyfakturoval žalovanému v 2. rade faktúrou č. 29700128 z 12. 03. 2009 sa týkali realizácie striešky nad vstupom - NP, VS - prečerpávanie vody a zábradlie - NP, oplatenie, doplnenie brány - NP. Predmetnú sumu 5 605,89 Eur si žalovaný v 1. rade, so žalovaným v 2. rade vzájomne započítali na svoje vzájomné pohľadávky. Faktúrou č. 1295/09 zo dňa 21. 09. 2009, ktorú žalobca zaslal žalovanému v 1. rade, rozdiel ceny predmetných okien žalobca vyfakturoval žalovanému v 1. rade ako generálnemu dodávateľovi stavby potom, keď sa žalobca nedohodol so žalovaným v 2. rade na zmene ceny okien. Toto tvrdenie vyplynulo z textu uvedeného vo faktúre, že žalobca si uplatňoval rozdiel ceny na oknách najprv voči žalovanému v 2. rade, ktorý s preplatením ceny okien nesúhlasil a tak si následne žalobca uplatnil tento rozdiel ceny u žalovaného v 1. rade.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka došlo na strane žalovaného v 2. rade k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu, a to tým, že žalobca na diele práce navyše vykonával, aj keď žalovaný v 1. rade dodatok k zmluve o diele odmietol podpísať, pretože tieto drahšie okná by presahovali cenový rozpočet. Súd prvého stupňa mal za preukázané z výpovede štatutárneho zástupcu žalovaného v 2. rade, že zmenu materiálu zabudovaných okien sám odsúhlasil, a to z dôvodu lepšej kvality a odolnosti proti poveternostným podmienkam. Keďže tieto okná sú súčasťou stavby žalovaného v 2. rade, ktorý je nielen investorom stavby, ale aj majiteľom tejto stavby - „Thermal park B.“ a žalovaný v 2. rade nespochybňuje zmenu použitého drahšieho materiálu na zabudovaných oknách, preto súd prvého stupňa dospel k záveru, že žalovaný v 2. rade sa obohatil na úkor žalobcu, ktorý tieto okná dodal a zabudoval, a preto je povinný zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu 24 020,73 Eur, ktorá predstavuje rozdiel ceny okien, ktorú už žalobcovi uhradil čiastočne žalovaný v 1. rade. Súd prvého stupňa preto zaviazal žalovaného v 2. rade na zaplatenie tejto sumy, pretože plnením bez právneho dôvodu získal na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie.

Pretože v konaní bolo preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade nedošlo k uzavretiu dodatku k zmluve o dielo, súd prvého stupňa žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietol. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zo dňa 27. 06. 2012 č. k. 4Cob/31/2012-192 na odvolanie žalovaného v 2. rade rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcovi 24 020,73 Eur s 9,75% úrokom z omeškania ročne od 06. 10. 2009 do zaplatenia potvrdil a vo výroku o trovách konania zrušil a v tejto časti vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. S poukazom na § 219 ods. 2 O. s. p. odvolací súd konštatoval správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa, pričom poukázal aj na ust. § 120 ods. 1 a § 132 ods. 1 O. s. p.

Pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu na zaplatenie uplatnenej pohľadávky, vzniknutej pri vykonávaní diela a pre jej právne posúdenie ako bezdôvodné obohatenie podľa § 451 Občianskeho zákonníka, odvolací súd považoval za potrebné ustáliť, či žalobca predmetné okná podľa zmluvy zo dňa 14. 05. 2008 pre žalovaného v 1. rade iba dodal

a do diela - „Thermal park B. - druhá etapa“ vo vlastníctve žalovaného v 2. rade, ich zabudoval žalovaný v 1. rade, ako to tvrdí v odvolaní žalovaný v 2. rade, alebo či žalobca tieto okná, okrem dodávky, aj do diela namontoval. Odvolací súd uviedol, že z obsahu predmetnej zmluvy o dielo z jej článku III/3.1. vyplýva, že predmetom plnenia zo strany žalobcu pre žalovaného v 1. rade je „dodávka a montáž plastových výplní otvorov na stavbe Thermal park B.“. Z článku IV/4.1. zmluvy o dielo vyplýva, že termín plnenia je - zahájenie montáže - 22. týždeň roku 2008, doba montáže 10 pracovných dní. Podľa odvolacieho súdu to znamená, že žalobca nedodal okná pre žalovaného v 1. rade bez montáže, pretože v tom prípade by medzi nimi nevznikla zmluva o dielo podľa § 536 Obchodného zákonníka, ale vznikla by kúpna zmluva podľa § 409 Občianskeho zákonníka, pre platnosť ktorej sa predpokladá dodávka tovaru bez montáže. Keďže žalobca mal predmetné okná dodať a ich aj namontovať na dielo, uzatvoril so žalovaným v 1. rade zmluvu o dielo podľa § 536 Obchodného zákonníka. Toto má podľa odvolacieho súdu podstatný význam pre posúdenie, či bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu vzniklo žalovanému v 1. rade alebo žalovanému v 2. rade. Ak by bol žalovaný v 1. rade kupujúcim týchto okien od žalobcu a žalovaný v 1. rade by tieto okná do diela vo vlastníctve žalovaného v 2. rade namontoval, bezdôvodné obohatenie súvisiace s dodaním okien z drahšieho materiálu, by podľa odvolacieho súdu vzniklo žalovanému v 1. rade, ako kupujúcemu. Odvolací súd konštatoval, že nakoľko medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade bol zmluvný vzťah zo zmluvy o dielo, nie z kúpnej zmluvy, preto bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu mohlo vzniknúť žalovanému v 1. rade, aj žalovanému v 2. rade.

Pri posudzovaní vecnej pasívnej legitímácie žalovaného v 1. rade alebo žalovaného v 2. rade z bezdôvodného obohatenia v tomto konaní, odvolací súd poukázal na ustanovenia §§ 536 až 565 Obchodného zákonníka, v ktorých je upravená zmluva o dielo a jednotlivé práva a povinnosti zmluvných strán. Odvolací súd zdôraznil, že § 544 ods. 1 Obchodného zákonníka upravuje spôsob vypořádania bezdôvodného obohatenia medzi objednávateľom diela a zhotoviteľom diela, ak objednávateľ diela je aj vlastníkom diela. Podľa tohto zákonného ustanovenia je objednávateľ diela povinný uhradiť zhotoviteľovi to, o čo sa zhotoviteľ zhotovením veci obohatil, a to vtedy, ak zhotovenú vec - dielo, už nemožno vzhľadom na jej povahu vrátiť zhotoviteľovi. Odvolací súd poukázal na to, že v prejednávanej veci nastala obdobná situácia, že vlastníkom diela, ktorej subdodávky zhotovoval žalobca

pre žalovaného v 1. rade, namontovanie hliníkových okien do stavby „Thermal park B. - druhá etapa“, nie je objednávateľom diela, ale investorom celého diela a tým subjektom je žalovaný v 2. rade. Teda, ak žalobca namontoval drahšie okná do diela vo vlastníctve žalovaného v 2. rade, žalovaný v 2. rade toto plnenie prijal a preukázateľne za tieto drahšie okná nezaplatil ani žalovanému v 1. rade, ani žalobcovi, vzniklo podľa odvolacieho súdu na strane žalovaného v 2. rade bezdôvodné obohatenie podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože žalobca plnil z neplatného právneho úkonu, a to na základe ústnej dohody medzi žalobcom, žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade. Odvolací súd konštatoval, že išlo o neplatný právny úkon z toho dôvodu, že podľa dohody žalobcu a žalovaného v 1. rade v článku 12/12.2 predmetnej zmluvy o dielo, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade (správne žalovaným v 1. rade), pre zmenu diela sa vyžadoval písomný dodatok k zmluve o dielo, ktorý uzatvorený nebol. Znamená to, že zmena použitého materiálu na okná na diele nastala iba na základe ústnej dohody všetkých troch účastníkov konania, bez uzatvorenia riadneho písomného dodatku o dielo. Ústna dohoda o zmene predmetného diela bola v konaní preukázaná z výpovedí konateľ a žalovaného v 1. rade Ing. M. H., Ing. J. J., ktorý bol stavbyvedúci na stavbe a svedka Ing. D. Z., pracovníka žalovaného v 2. rade, ako to vyplýva z ich výpovedí na pojednávaní dňa 04. 05. 2011 na súde prvého stupňa. Podľa odvolacieho súdu to vplynulo aj z výpovede štatutárneho zástupcu žalovaného v 2. rade Dr. N. G. na pojednávaní na súde prvého stupňa dňa 07. 12. 2011. Znamená to, že žalobca zmenu použitého materiálu na výrobu okien neuskutočnil svojvoľne, ale so súhlasom žalovaného v 1. rade, aj žalovaného v 2. rade, po vzájomnej dohode týchto troch účastníkov výstavby diela „Thermal park B. - druhá etapa“.

Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že analogicky ustanovenie § 544 ods. 1 Obchodného zákonníka aplikoval na bezdôvodné obohatenie zo strany vlastníka diela. Na základe toho odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne posúdil, že žalovaný v 2. rade ako vlastník stavby, prijatím plnenia - drahších okien ako bolo dohodnuté v písomnej zmluve o dielo, na základe ústnej dohody všetkých účastníkov konania, získal bezdôvodné obohatenie. Získal ho na úkor žalobcu, pretože v konaní nebolo sporné, že žalobcovi túto vyššiu cenu diela nezaplatil ani žalovaný v 1. rade, ani žalovaný v 2. rade a taktiež žalovaný v 2. rade ju nezaplatil ani pre žalovaného v 1. rade, s ktorým bol v zmluvnom vzťahu. Tým je podľa odvolacieho súdu daná vecná aktívna legitimácia žalobcu

a vecná pasívna legitímácia žalovaného v 2. rade na zaplatenie bezdôvodného obohatenia v tomto konaní. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôraznil, že výšku samotného bezdôvodného obohatenia v tomto konaní na súde prvého stupňa, ani v odvolacom konaní žalovaný v 2. rade nenamietal, preto odvolací súd, ktorý podľa § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, a preto ani nepreskúmal oprávnenosť samotnej výšky uplatnenej pohľadávky.

K namietanému právnemu posúdeniu uplatneného nároku súdom prvého stupňa inak, ako ho uplatnil žalobca v žalobe, odvolací súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že otázka právneho posúdenia uplatneného nároku žalobcu v súdnom konaní je úlohou súdu a nie účastníka konania, a preto nie je podľa odvolacieho súdu pre konanie rozhodujúce, ako žalobca v žalobe právne posúdi uplatnenú peňažnú pohľadávku - či titulom doplatenia ceny diela alebo titulom bezdôvodného obohatenia. Podstatné je, že žalobca v žalobe uplatnil pohľadávku po skutkovej stránke, a to za nezaplatené dodané a namontované okná z drahšieho materiálu, oproti dohodnutému materiálu v písomnej zmluve o diele. Odvolací súd preto nepovažoval za dôvodné odvolanie žalovaného v 2. rade, že žalobca predmetnú pohľadávku neuplatnil ako bezdôvodné obohatenie, a preto súd nemohol žalovaného v 2. rade zaviazať zaplatiť žalobcovi 24 020,73 Eur titulom bezdôvodného obohatenia.

Odvolací súd ďalej napadnutým rozhodnutím podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ Občianskeho súdneho poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania, pretože súd prvého stupňa rozhodnutie o trovách konania nedostatočne odôvodnil, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné v tom, že vo výroku napadnutého rozsudku uložil žalovanému v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania 7 178,94 Eur, avšak z odôvodnenia tohto výroku o trovách konania vyplýva, že súd priznal žalobcovi trovy konania spolu vo výške 7 615,40 Eur, čiže v inej výške v akej tieto trovy súd prvého stupňa priznal vo výroku napadnutého rozsudku. Taktiež z odôvodnenia tohto výroku nevyplýva, ktorý z účastníkov konania je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania 1 141,90 Eur - súdny poplatok za návrh a 1 441,90 Eur - súdny poplatok za odvolanie a trovy právneho zastúpenia 7 615,40 Eur.

Odvolací súd zrušil aj druhý výrok napadnutého rozsudku vo výroku o trovách konania, ktorým uložil žalovanému v 2. rade povinnosť zaplatiť žalovanému v 1. rade 1 441,00 Eur z titulu zaplateného súdneho poplatku za odpor, pretože v tejto časti, súd prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný v 2. rade dovolanie v zákonnej lehote, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. f/ O. s. p., pričom konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolateľ má za to, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné. V tejto súvislosti zdôraznil, že súd prvého stupňa aplikoval na daný prípad ust. § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, pričom však neuviedol, ktorá zo skutkových podstát, uvedených v § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, sa na daný prípad vzťahuje. Odhliadnuc od skutočnosti, že už súd prvého stupňa podľa názoru žalovaného v 2. rade prípad nesprávne právne posúdil, bolo podľa dovolateľa povinnosťou súdu prvého stupňa, svoje rozhodnutie, v súlade so zásadou preskúmateľnosti, presvedčivosti a zrozumiteľnosti súdnych rozhodnutí, riadne a náležite odôvodniť. Nakoľko už súd prvého stupňa sa nevysporiadal s obranou žalovaného v 2. rade a ním tvrdenými skutočnosťami a nemožno z jeho rozhodnutia ani len vyvodiť, na základe čoho zaviazal žalovaného v 2. rade ku zaplateniu (ktorá zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia uvedených pod písmenami a/ až c/ ust. § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka podľa súdu prvého stupňa nastala), podľa dovolateľa už súd prvého stupňa zaťažil konanie vadou, nakoľko jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné. Dovolateľ zdôraznil, že odvolací súd síce uviedol, že len dopĺňa dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku je však zrejmé, že odvolací súd na vec aplikoval (použil) ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní neboli použité a sú zrejme/zjavne pre rozhodnutie rozhodujúce (čo možno zo záverov odvolacieho súdu vyvodiť). V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na § 213 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého, ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili, pričom však odvolací súd

v predmetnej veci nevyzval žalovaného v 2. rade, aby sa k možnému použitiu týchto ustanovení vyjadril. Týmto podľa dovolateľa odvolací súd zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., pričom je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné, nezrozumiteľné a zmätočné. Dovolateľ zároveň dodal, že nie je podstatné a právne významné, či v konečnom dôsledku sú predmetné okná vo vlastníctve žalovaného v 2. rade. Podstatnou otázkou, ktorá mala byť v predmetnej veci právne posúdená, podľa dovolateľa je, či žalobca plnil žalovanému v 1. rade na základe právneho dôvodu alebo bez právneho dôvodu (resp. na základe neplatného právneho úkonu). Preto podľa dovolateľa jedine žalovaný v 1. rade prichádza v prejednávanej veci do úvahy ako pasívne vecne legitimovaný subjekt.

V podanom dovolaní dovolateľ poukázal na skutkový stav veci, na základe ktorého má za to, že odvolací súd nesprávne právne posúdil vec, najmä preto, že zvýšenie ceny dodávaných hliníkových okien absolútne nemožno oddeliť od tohto zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade. Rozhodujúcou skutočnosťou podľa dovolateľa je, že žalobca si uplatňuje v tomto konaní len doplatok ceny diela, na ktorý mu vznikol tým, že žalovanému v 1. rade dodal okná v inej (dohodnutej) kvalite. Zostatok do celkovej ceny týchto okien mu už žalovaný v 1. rade zaplatil. Je teda podľa dovolateľa nepochybné, že aj zvýšenú cenu diela musí uhradiť žalovaný v 1. rade, minimálne z titulu bezdôvodného obohatenia. Dovolateľ zdôraznil, že žalobca plnil žalovanému v 1. rade (ten okná prevzal) a ten následne plnil žalovanému v 2. rade. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade je podľa dovolateľa nerozhodné, či žalobca plnil žalovanému v 1. rade na základe zmluvného alebo mimozmluvného vzťahu.

Na základe vyššie uvedených skutočností a právnych dôvodov žalovaný v 2. rade navrhuje, aby odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsahu zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a tiež rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu poukázal na to, že žalovaný v 2. rade ani v texte dovolania nespochybňuje nárok žalobcu na plnenie. Namieta len podľa neho nesprávnu právnu kvalifikáciu, keď spochybňuje bezdôvodné obohatenie investora a tvrdí, že ide o plnenie zo zmluvy o dielo. Za tohto stavu je teda podľa žalobcu nesporné, že žalobca nárok na plnenie má. Z hľadiska žalobcu nie je rozhodujúce, či sa mu bude plniť

z právneho dôvodu bezdôvodného obohatenia alebo zo zmluvy. Preto žalobca navrhuje, aby dovolací súd dovolanie zamietol a priznal mu trovy dovolacieho konania.

Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že nemôže súhlasiť s názorom dovolateľa, pretože jeho argumentácia je v rozpore s reálnym priebehom výstavby stavebného diela, zmlúv a dohôd v rámci vykonaného diela, ale aj so samotným správaním sa žalobcu a dovolateľa. Dodal, že podľa jeho názoru právna argumentácia odvolacieho súdu nemení podstatu argumentácie rozhodnutia súdu prvého stupňa. Preto žalovaný v 1. rade navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalovaného v 2. rade zamietol, pričom zdôraznil, že dovolateľ voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa nepodal odvolanie, ktorým rozhodnutím bola žaloba žalobcu voči žalovanému v 1. rade zamietnutá. Žalovaný v 1. rade ďalej uviedol, že z hľadiska hmotného práva nemôže akceptovať argumentáciu dovolateľa, keďže od začiatku konania namietal svoj nedostatok vecnej pasívnej legitímácie. Žalovaný v 1. rade vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu poukázal aj na skutkový stav veci, na základe ktorého má za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, je vecne správne, jasné a zrozumiteľné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovolanie účastníka konania upravené v tretej hlave štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O. s. p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O. s. p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd danú vec doposiaľ nerozhodoval. Rovnako sa nejedná o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesné nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O. s. p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O. s. p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len

jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Z vymenovaných procesných vád je v dovolaní výslovne namietaná vada konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., t. j., že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť pred ním konať.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací

súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a navrhovateľovi neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov. Procesnú nesprávnosť postupu odvolacieho súdu vyvodzuje dovolateľ tým, že odvolací súd na vec aplikoval (použil) ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní neboli použité, čím súd nepostupoval podľa § 213 ods. 2 O. s. p.

Dovolací súd k tejto námietke poukazuje na § 213 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého, ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Výzva odvolacieho súdu podľa § 213 ods. 2 O. s. p. je plnením osobitného druhu tzv. manuálnej povinnosti opravného súdu. Podstatou tejto poučovacej povinnosti je však zabrániť odňatiu možnosti konať pred odvolacím súdom, a teda zabezpečiť riadny prístup k spravodlivému procesu aj po podaní odvolania, čo je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Postup podľa vyššie citovaného ustanovenia však neprichádza do úvahy, ak odvolací súd na doplnenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa doplní rozhodnutie o ďalšie dôvody. Pokiaľ preto v danom prípade odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, resp. doplnil jeho odôvodnenie, nemožno mu vytýkať, že dovolateľovi odňal možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Dovolací súd zároveň poukazuje na to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p. obsahuje všetky náležitosti kladené zákonom, z ktorého dôvodu nie je dôvodná ani námietka dovolateľa spočívajúca v tom, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné.

Žalovaný v 2. rade dovolanie ďalej odôvodnil tým, že v odvolacom konaní došlo podľa jeho názoru k vade, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.).

Inou vadou konania podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., na ktorú musí dovolací súd prihliadať aj vtedy, ak nie je dovolaním namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale procesnú prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle ust. § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, prípadne že by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O. s. p. v prípade, ak je dovolanie procesné prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde. Pre úplnosť považuje dovolací súd za potrebné zdôrazniť, že dovolateľ v podanom dovolaní túto vadu nijako bližšie nekonkretizoval, iba tieto vady spojil do súvislosti s dovolacím dôvodom podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 238 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalovaného v 2. rade podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na dôvody odmietnutia dovolania (procesná neprípustnosť dovolania) sa dovolací súd nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Vzhľadom na to, že odvolací súd napadnutým rozhodnutím zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti trov konania, súd prvého stupňa v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 v spojení s ust. § 224 ods. 1).

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

**P o u ě n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2013

**JUDr. Beata Miničová, v. r.**  
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová